

СТАНОВИЩЕ

на Проф. д-р Искра Петрова Алтънкова, дмн.

Относно: Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по: Научна специалност “Имунология”, Професионално направление 4.3. Биологични науки; Област на висшето образование “Природни науки, математика и информатика”, шифър 01.06.23, по докторска програма ИМУНОЛОГИЯ

Тема на дисертационния труд: Охарактеризиране на потенциалните имунопрофилактични и имунотерапевтични свойства на човешка кръвна плазма

Докторант: биолог Ванчо Донеv

Научен ръководител: Доцент Д-р Георги Николов, дм

Професионално и научно развитие на докторанта

Биолог Ванчо Донеv е роден през 1994 г. в град Кавадарци, Република Северна Македония. Висше образование по биология – бакалавър и магистър по молекулярна биология завършва съответно през 2017 г. и 2019 г. в Биологическия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”. В периода 2020 – 2025 г работи като биолог в Бул Био НЦЗПБ, София. Владее писмено и говоримо английски; има 3 научни публикации (1 от тях с Импакт фактор), 4 участия в научни срещи и конгреси у нас и 1 участие в научен проект.

Оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е изработен в отдел „Имунология“ към НЦЗПБ, гр. София. Представен и одобрен е на разширен колегиум на отдел „Имунология“ на НЦЗПБ. Дисертационният труд съдържа 130 страници, 23 фигури и 7 таблици. Библиографията включва 317 литературни източника.

Литературният обзор е обширен и изчерпателен, описва историята и развитието на познанията и създаването на българския препарат Имуновенин Интакт както и литературата и практиката на приложение на ИВИГ като терапевтично средство при имунодефицитни и автоимунни болести. В литературния обзор се обсъждат и редица световни клинични проучвания за терапевтичното приложение.

Цел на дисертационния труд е проучване на основните имунни компоненти на човешката кръвна плазма, използвана за производство на краен IVIG продукт Имуновенин интакт 5% и охарактеризиране на съдържащите се в него патоген - специфични антитела, с оглед евентуално имунопрофилактично и имунотерапевтично приложение. За изпълнение на целта са формулирани 6 основни и целенасочени задачи.

Изследвани са следните биологични проби:

А. Плазми

- 90 броя COVID-19 реконвалесцентна донорска плазма (01.2021-05.2021)

- 32 броя плазми от клинично здрави лица (възраст в години от 2-55)
- 10 броя плазмени пулове от ~3000 дарявания с количество ~600 л. (период на даряване 01.2021-12.2021).

Б. Интравенозен имуноглобулин (Имуновенин-интакт 5%)

- 90 броя редовни производствени партии (2019-2024).
- 13 броя партии, произведени от плазми събрани по време на COVID-19 пандемията.

Проучени са следните характеристики на биологичните проби: изотипове на Иг, субкласове на IgG, анти-стрептококови, SARS-CoV-2-специфични RBD-IgG и -IgA, анти-Candida albicans, анти стафилококови, АНА, разширен пакет цитокини. Използвани са класически и собствено разработени и апробирани методики, които са подробно описани.

Получените *резултати* са статистически обработени, подробно описани и онагледени, обсъдени и анализирани. *Изводите и приносите* на дисертационния труд са ясно формулирани и произтичат от получените резултати. Те се отнасят до новодоказани характеристики на ИгГ субкласовете, анти SARS-CoV-2 (IgG и IgA) и неутрализиращата им способност, цитокиновите им профили, наличието на други анти-инфекциозни антитела, АНА. Съгласна съм с формулировките и класифицираните приноси.

Нямам съществени критични бележки към цялостното оформление на работата. Струва ми се, обаче, че теоретичния принос No 4, особено по имуномодулиращата способности на ИВИГ при автоимунни болести, не произтича директно от експерименталните проучвания в дисертацията.

В заключение, представената дисертационна работа отговаря на изискванията на Закона за развитие и растеж на академичните кадри и на Правилника на НС на НЦЗПБ-София. Продължаващите проучвания на българския препарат/медикамент са важни поради разширяващото се използване като медикамент у нас, а вероятни и в чужбина. Това прави тематиката на дисертационния труд актуална. Извършена е значителна по обем работа с научна и образователна стойност. Получени са оригинални и потвърдителни резултати и приноси, които са направени достояние на научна общественост. Безспорна е личната роля на дисертанта, но ясно личат влиянията на научния ръководител и научната среда в която се е оформила работата. Тези качества на работата и на докторанта ми позволяват да препоръчам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане ОНС „Доктор” на биолог Ванчо Донеv.

15.08.2025 г.
София

Изготвил становището:

/Проф. д-р И. Алтънкова, д.м.н./